

NERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07964/2023-ERU
Č. j. 07964-8/2023-ERU

V Ostravě dne 30. srpna 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07964/2023-ERU, zahájeném dne 18. května 2023 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Značky Plzeň s.r.o.**,
se sídlem č.p. 640, 331 51 Kaznějov, IČO: 279 71 511,
zastoupená Mgr. Karlem Fischerem, advokátem
se sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha, ev. č. ČAK: 09852

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Značky Plzeň s.r.o., se sídlem č.p. 640, 331 51 Kaznějov, IČO: 279 71 511 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. června 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mladotice, u silnice č. II/201, u budovy č. p. 112 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

100 000 Kč (slovy: sto tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13023.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13023.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 19481/2022-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 1. června 2021 v obci Mladotice, u budovy č. p. 112 v blízkosti středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále jen „plynárenské zařízení“) činnost v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.
- [2] Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole [REDACTED] ze dne 11. ledna 2023, č. j. 19481-5/2022-ERU, nepodal účastník řízení žádné námítky.
- [3] Dne 27. ledna 2022 byl Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručen dne spis Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Územního odboru Plzeň – venkov, Obvodního oddělení Kralovice, sp. zn. [REDACTED] (dále jen „policejní spis“) týkající se poškození plynárenského zařízení.
- [4] Kontrolní spis sp. zn. 19481/2022-ERU i policejní spis byly vloženy do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-07964/2023-ERU.

II. Průběh správního řízení

- [5] Dne 18. května 2023 vydal Úřad příkaz č. j. 07964-4/2023-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 115 000 Kč.
- [6] Dne 25. května 2023 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [7] Dne 29. května 2023 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 07964-6/2023-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne, a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Odpověď zástupce účastníka řízení byla Úřadu doručena dne 7. června 2023.

III. Popis skutkového stavu

- [8] Zemní práce, při kterých došlo dne 1. června 2021 v obci Mladotice, u silnice č. II/201, u budovy č. p. 112, k poškození plynárenského zařízení prováděl hydraulickým buharem značky ORTECO OT 2.1 zaměstnanec účastníka řízení [REDACTED] v souvislosti se stavbou [REDACTED] (dále jen „stavba“).
- [9] Účastník řízení zemní práce na stavbě prováděl jako zhotovitel pro společnost Správa a údržba silnic Plzeňského kraje, příspěvková organizace, se sídlem Koterovská 462/162, Koterov, 326 00 Plzeň, IČO: 720 53 119 (dále jen „objednatel“), na základě smlouvy o dílo [REDACTED] ze dne 27. května 2021 (dále jen „Smlouva“).
- [10] Před zahájením prací nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení ani provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.
- [11] Zaměstnanec účastníka řízení [REDACTED] v úředních záznamech ze dne 1. června 2021 a dne 12. července 2021 (v policejním spise vedené pod č. j. [REDACTED] a č. j. [REDACTED]) mj. uvedl, že pracuje pro účastníka řízení coby obsluha

beranidla, kterým zatluoká sloupky pro svodidla do hloubky asi 100 cm (u koncového ohybu svodidla hlouběji). Před zahájením prací dne 1. června 2021 nebyl nijak upozorněn na existenci plynárenského zařízení. Pokyn k zahájení prací mu dal jeho nadřízený [REDAKCE] Při zatluokání šestého sloupku poškodil plynárenské zařízení.

- [12] Zaměstnanec účastníka řízení [REDAKCE] v úředním záznamu ze dne 9. července 2021 (v policejním spise pod č. j. [REDAKCE]) mj. uvedl, že je u účastníka řízení zaměstnán na pozici ředitele společnosti a byl oprávněn podepsat Smlouvu za účastníka řízení. [REDAKCE] se domníval, že tímto bylo účastníkovi řízení předáno staveniště, protože účastník řízení pracuje pro objednatele často a malá staveniště se nepředávají. Z jeho strany nebyl učiněn dotaz na objednatele ohledně vytyčení polohy plynárenského zařízení.
- [13] Objednatel v písemném vyjádření ze dne 7. července 2021 (v policejním spise pod č. j. [REDAKCE]) mj. uvedl, že k předání staveniště ani upozornění na inženýrské sítě nedošlo, protože účastník řízení začal osazovat svodidla bez předchozího upozornění objednatele. Objednatel se o zahájení prací účastníkem řízení dozvěděl až po poškození plynárenského zařízení.
- [14] Účastník řízení v písemných vyjádřeních ze dne 22. února 2022 a ze dne 30. května 2023 mj. uvedl, že v příloze Smlouvy je výslovně uvedeno, že cena neobsahuje vytyčení inženýrských sítí, a proto účastník řízení plynárenské zařízení nepředvídal. Předání staveniště od objednatele účastníkovi řízení proběhlo bez písemného protokolu, což bylo v souladu se Smlouvou i běžnou praxí mezi jejími smluvními stranami.
- [15] V písemném vyjádření ze dne 30. května 2023 účastník řízení dále uvedl, že se podílel na opravě plynárenského zařízení výkopem pro dočasné uzavření plynovodu.
- [16] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 55 m³ plynu do ovzduší za dobu 120 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům (kategorie maloodběratel) po dobu 2 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 1. června 2021, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 7. června 2021 [REDAKCE]
- [17] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.
- [18] Dne 29. září 2021 vydal Okresní soud Plzeň-sever rozsudek č. j. [REDAKCE] (dále jen „Rozsudek“), ve kterém shledal [REDAKCE] vinným ze spáchání přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti podle ust. § 277 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném do 31. prosince 2021 a odsoudil ho k peněžitému trestu ve výměře 60 denních sazeb ve výši 500 Kč (t.j. celkem 30 000 Kč). Proti Rozsudku bylo podáno odvolání a dne 16. prosince 2021 vydal Krajský soud v Plzni usnesení č. j. [REDAKCE] kterým Rozsudek zrušil a věc postoupil Úřadu.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [19] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [20] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy,

je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [21] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [22] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [23] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 417/2021 Sb. s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován devětkrát, a to nejnověji zákonem č. 19/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 24. ledna 2023.
- [24] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [26] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [27] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkonů vyplývajících z tohoto postavení.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [28] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti

za přestupky]. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [29] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [30] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [31] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 55 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušeni dodávky plynu 8 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušeni dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo (společně s množstvím uniklého plynu) materiální stránku přestupku, neboť právě přerušeni dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. V daném případě pak byla dodávka přerušena osmi konečným zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [32] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [33] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení však zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně, aniž by bylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení nebo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [34] Účastník řízení podle svých vyjádření ze dne 22. února 2022 a ze dne 30. května 2023 předpokládal, že případné vytyčení zajistí objednatel a pokud se tak nestalo, znamená to, že v místě prací nejsou inženýrské sítě. Účastník řízení je však profesionál v oboru, takže si možné existence plynárenského zařízení mohl a měl být vědom, obzvláště když zemní práce započal svévolně bez vědomí objednatele (viz níže v oddíle „IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání“). Skutečnost,

že vytyčení polohy plynárenského zařízení nebylo zajištěno objednatelem tak účastníka řízení nezbavuje odpovědnosti za přešůpek.

- [35] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přešůpku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [36] K tvrzení účastníka řízení, že pokuta uložená zrušeným příkazem byla disproportční vzhledem k pokutě uložené za stejný skutek ve zrušeném Rozsudku, správní orgán uvádí, že Rozsudek byl namířen proti ██████████ coby fyzické osobě, zatímco tímto rozhodnutím je ukládána pokuta účastníkovi řízení coby právnické osobě. Možnost uložení vyššího správního trestu právnické osobě za stejně závažný přešůpek vyplývá ostatně již z jiné horní sazby pokuty v energetickém zákoně, když za porušení ust. § 68 odst. 3 energetický zákon umožňuje uložit fyzické osobě pokutu do výše 100 000 Kč (ust. § 90 odst. 4 energetického zákona), ale právnické osobě (nebo fyzické osobě podnikající) pokutu do výše 15 000 000 Kč (ust. § 91a odst. 7 energetického zákona). Uložená výše pokuty odpovídá způsobeným následkům i rozhodovací praxi Úřadu v podobných případech (k výši pokuty viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).
- [37] K tvrzení účastníka ohledně jeho majetkových poměrů správní orgán odkazuje na část „V. Uložení správního trestu“.
- [38] K tvrzení účastníka řízení, že vytyčení inženýrských sítí nebylo uvedeno v ceně podle Smlouvy a předání staveniště nevyžadovalo písemný protokol, správní orgán uvádí, že tyto skutečnosti sice nerozpouje, ale zároveň poznamenává, že účastník řízení neprokázal, že vytyčení polohy plynárenského zařízení měl zajistit objednatel, pouze předložil některé jiné smlouvy s objednatelem, kde bylo povinnost zajistit vytyčení inženýrských sítí účastníkem řízení výslovně zmíněna a z absence takového ustanovení ve Smlouvě vyvozuje, že vytyčení poškozeného plynárenského zařízení nemusel zajišťovat. Z vyjádření objednatele ze dne 7. července 2021 vyplývá, že účastník řízení práce na stavbě začal provádět bez předchozího upozornění objednatele. Tuto skutečnost potvrzuje i vyjádření ██████████ ze dne 9. července 2021, podle kterého pokládal staveniště za předané již podpisem Smlouvy a na vytyčení se objednatel neptal. Účastník řízení je profesionál v oboru, který podle svých slov provádí práce pro objednatele opakovaně, a proto si mohl a měl být vědom možnosti, že se v prostoru stavby mohou nacházet energetická zařízení. Tudíž měl postupovat s jistou opatrností, když nebyl objednatelem výslovně ujistěn, že se v prostoru stavby inženýrské sítě nenacházejí. Účastník řízení však započal strojní práce bez vědomí objednatele, aniž by bylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení či provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu nebo bezpečně prokázáno, že se v prostoru stavby inženýrské sítě nevyskytují. I kdyby správní orgán připustil, že vytyčení plynárenského zařízení měl zajistit objednatel, účastník řízení svévolně začal práce, aniž by dal objednateli příležitost vytyčení zajistit či účastníka řízení na jeho absenci upozornit. Správní orgán proto absenci vytyčení v tomto rozhodnutí považuje za přitěžující okolnost (stejně jak již učinil ve zrušeném příkaze).
- [39] K tvrzení účastníka řízení, že uhradil správci plynárenského zařízení škodu, správní orgán uvádí, že tuto skutečnost hodnotil jako polehčující okolnost již ve zrušeném příkaze a činí tak i v tomto rozhodnutí (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“). Úhrada náhrady škody (t.j. soukromoprávního nároku) však účastníka řízení nezbavuje odpovědnosti za přešůpek (tedy veřejnoprávní delikt).
- [40] K tvrzení účastníka řízení o spolupráci na opravě plynárenského zařízení správní orgán nově přihlíží při stanovení výše pokuty (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).

V. Uložení správního trestu

- [41] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přešupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [42] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [43] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [44] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [45] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [46] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [47] Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchan. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [48] V důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.), než např. plynovodní přípojky, a tudíž je poškození takového plynárenského zařízení závažnější.
- [49] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 55 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [50] Skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně, bez platného stanoviska správce plynárenského zařízení a bez platného vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán hodnotil jako přítěžující okolnosti, a to i přestože podle vyjádření účastníka řízení měl vytyčení zajistit objednatel. Účastník řízení totiž začal práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení svévolně

bez vědomí objednatele, tudíž na sebe vzal i případné riziko. Coby profesionál v oboru si měl počínat tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, tím spíše, v tomto případě, kdy práce prostřednictvím zemního stroje započal bez vědomí objednatele. Tudíž si účastník řízení si měl být vědom povinnosti zajistit si stanovisko správce plynárenského zařízení i vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a nespoléhat na skutečnost, že nebyl objednatelem na existenci plynárenského zařízení výslovně upozorněn.

- [51] Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy a spolupráci účastníka řízení při opravě plynárenského zařízení hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti.
- [52] Správní orgán dále hodnotil osobu účastníka řízení. V této souvislosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupku ve věcné pravomoci Úřadu, a to konkrétně příkazem č. j. 07907-3/2019-ERU ze dne 7. srpna 2019, který nabyl právní moci dne 17. srpna 2019, byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 51 000 Kč. Vzhledem ke sklonům účastníka řízení k opakovanému porušování právních předpisů k výše uvedenému potrestání správní orgán přihlíží při stanovení výše pokuty.
- [53] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [54] Ve svém přípisě ze dne 30. května 2023 účastník řízení doložil své majetkové poměry rozvahou v plném rozsahu a výkazem zisků a ztráty za období ke dni 31. prosince 2022. Podle těchto podkladů celková aktiva účastníka řízení v roce 2021 činila netto [REDAKCE] a v roce 2022 netto [REDAKCE] tržby účastníka řízení z prodeje výrobků a služeb v roce 2021 činily [REDAKCE] a v roce 2022 činily [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení po zdanění v roce 2021 činil [REDAKCE] a v roce 2022 činily [REDAKCE] a čistý obrat účastníka řízení za období roku 2021 byl [REDAKCE] a za období roku 2022 byl [REDAKCE]. Účastník řízení tedy v roce 2021 dosáhl zisku, ale rok 2022 zakončil ve ztrátě.
- [55] Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010, se likvidační pokutou rozumí sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“
- [56] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložena pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek). V daném případě sice účastník řízení zakončil rok 2022 ve ztrátě, vzhledem k jeho zisku v roce 2021 i čistému obratu v letech 2021 i 2022 správní orgán výši uložené pokuty nepovažuje s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení za likvidační.
- [57] V neposlední řadě správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit.

Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „*nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí*“. V dané případě je uložená pokuta nižší než 1 % maximální zákonné výše pokuty.

- [58] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Jedná se o nižší výměru než ve zrušeném příkaze, protože správní orgán nově přihlédl ke spolupráci účastníka řízení při opravě. Další snížení však správní orgán nepovažuje (zejména vzhledem k vysokému množství odpojených konečných zákazníkům) za vhodné. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, zejména s ohledem na množství konečných zákazníkům, kterým byla přerušena dodávka zemního plynu. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [59] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [60] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost Značky Plzeň s.r.o., se sídlem č.p. 640, 331 51 Kaznějov, IČO: 279 71 511,
prostřednictvím Mgr. Karla Fischera, advokáta se sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha,
ev. č. ČAK: 09852, IČO: 662 55 767